

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 5.50 mesečno.
četletno K 16.50.
Če si pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 5.—. — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 5. uri popoldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 30 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Naša zmagovita ofenziva na Koroškem. — Nemci se umikajo v neredu.

Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 28. maja ob 22. uri poluradno: V začetku tega meseca so Nemci iz Koroške brez vsakega povoda napadli in pogнали naše maloštevilne posadke iz Slovenske Koroške ter prekoračili na ta način demarkacijsko črto. Vsi naši poizkusi, da bi jih mirnim potom pripravili do tega, da zapuste našo očetnjo, so ostali brezuspešni. Za časa pogajanj in tudi potem so Nemci oddelovali vsak dan naše predstraže z artiljerijskim in strojniškim ognjem in jih izživali. Tega stanja nismo mogli dalje trpeti, zlasti ne surovega in postopanja z našimi brati v zavzeti Slov. Koroški. Iz teh razlogov smo bili primorani, osvoboditi naše brate z oboroženo silo in pregnati mrzkega sovražnika z naše svete zemlje. Našim hrabrim vojakom je bilo zaukazano danes zarano, da napadejo sovražnika. Ta napad se razvija uspešno v vseh smereh in na mnogih mestih se Nemci v neredu umikajo, mečejo proči orožje in prepuščajo našim topove in ujetnike.

Naše čete dosegle Dravo. — Nemški odpor zlomljen.

LDU. Ljubljana, 29. maja. Ob 21.30 je došlo naslednje poluradno poročilo: Naše hrabre čete so s prirojenim jim navdušenjem zlomile vsak neprijateljski odpor in so dosegle Dravo.

S tem so rešile naš težko mučeni narod na Koroškem od nasilja in trpinčenja pobesnelih Nemcev in so zopet prinesle svobodo Spodnjemu Dravogradu, Šoštanju, Pliberku, Černi, Železni Kaplji, Sinčivesi, Galiciji itd.

Še enkrat se je skupno prelivala kri Srbov, Hrvatov in Slovencev za celokupno ujedinjeno domovino.

General Smiljanić na Koroškem.

LDU. Ljubljana, 29. maja. (Uradno ob 18. uri.) Danes dopoldne je general Smiljanić posetil Sinčoves. Prebivalstvo je navdušeno podzivilo generala in mu izreklo zahvalo za osvoboditev od nemško-koroškega terorja.

Koroški Slovenci mirovni konferenci.

Odbor koroških beguncev v Ljubljani je v svoji seji dne 25. maja 1919 razmotrival na podlagi časnikarskega poročila jugoslovanskega odbora iz Pariza z dne 23. maja t. l. o mejah na Koroškem in sklenil soglasno, poslati mirovni konferenci v Parizu naslednjo spomenico:

Ako bi potekla državna meja Jugoslavije tako, da bi izročila Celovec, presekala slovensko ozemlje po celovškem jezeru in odtrgala Beljak z vso slovensko okolico vred od Jugoslavije, bi to pomenilo:

1. smrtni udarec za gospodarski razvoj slovenskega življa na Koroškem;
2. uničenje ciljev, katere je hotela antanta po Wilsonovih načelih doseči s svetovno vojno;
3. ognjišče bodočih zapletljajev v obmejni in svetovni politiki.

V svetovni vojni se je jasno pokazalo, da Celovec kakor tudi Beljak v gospodarskem oziru ne moreta živeti brez slovenskega dela Koroške, kajti pri pogajanjih za premirje v Gradcu so nemški delegati sami poudarjali, da Celovec ne more brez velikovškega ozemlja gospodarsko eksistirati. Istotako so mesto Beljak preživljale izključno slovenske občine beljaške okolice.

Dotok prebivalstva v mesti Celovec in Beljak se je že stoletja vršil iz slovenskih krajev. Le uradništvo se je vsled vladnega avstrijskega sistema, ki je služil v prvi vrsti v ponemčevanje teh krajev, naseljevalo iz nemških mest Avstrije.

Selilna statistika iz leta 1910 izkazuje na pr. za beljaški okraj da je bilo od prebivalstva 3016 oseb pristojno na Štajersko, 1978 na Kranjsko, 933 na Goriško, v Šmohor 1718, v celovško okolico 3755, v Velikovec 943. Iz tega je razvidno, da se vrši glavni dotok prebivalstva v Beljak iz jugoslovanskih dežel. Še v višji meri pa velja isto za Celovec.

V trgovskem oziru gravitira ves promet na jug, kakor to izkazujejo vsa trgovska podjetja v Celovcu in Beljaku.

Iz tega sledi, da slovensko koroško ljudstvo prodaja vse svoje pridelke izključno v Celovec in Beljak, da pošilja nadprodukcijo svojega prebivalstva v ti dve mesti in da dobiva ravno iz teh dveh mest vse industrijske in merkantilne potrebščine. Če bi

Veliki mogul.

Angleški spisala A. K. Green.

(Dalje). (6)

Med tem sem v svoji zmedenosti slišala par besed, ki jih je nekdo izpregovoril v najini bližini. Natakar, ki je prvi vse alarmiral, je skušal nekaterim nestrpnim gostom ravno pred nama opisati, kaj je opazil na morišču.

„Ravno sem ponujal sladoled“, je poročal. „Tedaj sem videl damo tam sedeti in sem šel tja. Mislil sem, da bo soba polna gospodov, toda dama je bila sama in se ni premaknila, ko sem stopil čez njeno dolgo vlečko. V naslednjem hipu sem izpustil sladoled in posodo: stopil sem pred njo, in ko sem jo pogledal, sem opazil, da je mrtva. Zabodena je bila in oropana. Na njenih prsih ni bilo več diamanta, pač pa se je videla kri!“

Zmes besed, vsklikov strahu je sledila temu prirobnemu opisu. Potem so šli vsi proti alkovni. Med tem je stopil gospod Durand blizu k meni ter mi zašepetal na uho:

„Morava oditi od tu. Ti nisi dovolj močna, da bi zdržala to razburjenje. Ali se ti ne zdi, da bi mogla uiti skozi ta steklena vrata?“

„Kaj, brez plašča in v tem snegu?“ sem protestirala. „Razentega pride stric po me. Vsaj veš, da me je tudi sem spremil.“ Izraz nemira (ali morda začudenja?) se je pojavil na obrazu

bili ti dve mesti slovenskemu prebivalstvu odvzeti, bi to pomenilo res smrtni udarec za slovensko ljudstvo na Koroškem in to tembolj, ker je geografična oblika slovenske Koroške taka, da ni mogoče postaviti ji drugih središč, dočim bi nemški del Koroške prav nič ne izgubil ako se mu ti dve mesti ne prisodite ker niti gospodarsko, niti selitveno, niti trgóvsko ne gravitira v njiju, ampak ima svoja središča v Špitalu, Feldkirchnu, Št. Vidu, Brežah, Volšperku itd.

Od začetka do konca svetovne vojne je ententa navduševala nas za svoje cilje, kateri so bili: Osvoboditev malih narodov izpod jarma avstrijskega nemštva in zagotovitev varstva istim narodom. Avstrijski germanizem je takoj s prvim dnem vojne označil slovenske duhovnike, učitelje, župane, kmete iz okolice Celovca in Beljaka za zaveznike entente; iz tega razloga jih tiral pred sodišča, vrgel v ječi, ali interniral. Istotako je sedaj ob koncu vojske velik del slovenskega prebivalstva v istih krajih izgnal iz dežele, ga zatiral, oropal mu domove in nekatere celo umoril.

Če bi tedaj mesti Celovec in Beljak bili prisojeni Nemški Avstriji, bi ententa s tako določbo svoje in naše najhujše sovražnike honorirala, nas pa vedno zveste somišljenike in sodelavce izročila najgrozovitejši in neizogibni pógubi, in s tako rzsodbo uničila glavni namen svojih velikanskih žrtev.

Jugoslavija bo vedno smatrala Celovec in Beljak kot Slovincem na Koroškem naravno pripadajoči centri in se nikdar ne bo mogla odreči aspiracijam na ti dve mesti. Živelj v okolici

gospoda Duranda. Zganil se je, kakor da bi hotel oditi.

„Moram oditi“, je prišel. Toda ko je zagledal moj iznenaden pogled, je prenehal, in na njegovem obrazu se je pojavil drug izraz, ki mu je mnogo bolj pristojal nego prejsnji. „Oprosti mi, moj ljubi otrok! Izročil te bom tvojemu stricu. Ta — ta grozna drama, ki je prekinila tako veselo zabavo, me je kar najbolj vznemirila. Nikdar nisem mogel videti krvi, in že duh po krvi, da samo, če je kdo omenil kri, mi je povzročilo slabost.

Tudi jaz sem bila občutljiva, toda ne tako zelo, da bi bila bojazljiva. Toda morala sem tudi vpoštevati, da nisem prišla kakor on, naravnost od zabave z njo. Njeni pogledi, njeno smehljanje, igra njenih oči mi niso bili tako v spominu kakor njemu. Seveda sem morala vpoštevati udarec, vsled katerega je še zdaj trpel. Vendar pa sem mu morala staviti najvažnejše vprašanje. Vsled tega sem ga vprašala:

„Kdo je to storil? Ti si gotovo slišal.“

„Jaz nisem ničesar slišal“, mi je nekoliko ponosno odgovoril. Potem je nadaljeval:

„Kaj? Ti vendar ne boš sledila ljudem, ki gredo v alkoven?“

„Ne“, sem odgovorila, „hočem le poiskati strica, ki je med onimi ljudmi.“

Na to gospod Durand ni odgovoril. Skupaj sva šla skozi dvorano. Neko čudno čustvo me je sililo v njegovo bližino. Namesto, da bi

teh mest bo ostal kljub pripadnosti k Nemški Avstriji še na desetletja zvest slovenskemu narodu, kar so samoobsebi povzročevalo neprestane obmejne narodne spore — netiva dovolj za politične zapletljaje.

Italija smatra Jugoslavijo za svojo neizogibno nasprotnico, dočim ji je Nemška Avstrija dobrodošla zaveznica. Ravno v območju Beljaka in Celovca se dotikajo vse tri države in bi Italija napram Jugoslaviji vedno netila narodna nasprotstva.

Ako torej mesti Beljak in Celovec ne pripadete Jugoslaviji, bo ravno v teh mestih za bodoče pravo ognjišče za zapletljaje svetovne politike.

Postopanje Nemcev v Beljaku in Celovcu nasproti Slovincem na Koroškem je sedaj ravno tako, kakor je bilo postopanje Nemcev v začetku vojne v Belgiji in Franciji. Ententa je Nemce za ravnanje v Belgiji in Franciji kaznovala, na Koroškem pa bi jih s priklopitevijo Celovca in Beljaka k Nemški Avstriji še le poplačala in spodbujala še k nadaljnjemu takemu postopanju.

Prepis odborovega zapisnika se izročča slovenskim delegatom mirovne konference v Parizu v nadaljno uporabo.

Političen pregled.

Romunija proti Jugoslovanom. LDU Bukarešta, 29. maja. Romunska agencija „Dacia“ poroča, da je vest, po kateri bo del Banata pripadel kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovincem, izzvala protestni pokret med Romuni, Romunska vlada je zapretila, da odpokliče svoje delegate iz Pariza, ako se ne premeni odlok konference. Zaeno bi v tem primeru odstopila sedanja vlada in bi nastopila provizorna vlada.

LDU Belgrad, 29. maja. Iz Bukarešte poročajo: V nedeljo je bila tukaj pred gledališčem javna skupščina. Opoldne je prišlo pred

šla proč od tega prizora, ki bi mi pod navadnimi pogoji vzbujal največji gnus, sem hotela zdaj vse videti in slišati. Ne iz radovednosti, kakor se je pojavljala pri drugih ljudeh, marveč vsled nekakega močnega instinkta, ki me je gnal naprej in ki ga nisem mogla razumeti, kakor da bi bilo moje lastno srce prebodeno in kakor bi šlo za mojo lastno usodo.

Vsled tega sva prišla v dve vrste ljudi, ki so govorili o nadaljnih posameznostih. Nihče ni poznal storičca, tudi niso našli okoliščin, ki bi mogle pojasniti njegovo osebo. Hipno smrt te lepe žene pri taki svečanosti bi smatrali prej za samomor, če bi ne manjkal diamant, ki ga je imela prej na prsni, in če bi se našlo morilno orožje. Dozdaj ni mogla preiskovaina komisija, ki se je na hitroma sestavila, najti nobene sledi o tem. Toda policija je morala vsak hip priti, in potem bodo gotovo kaj dognali. Kar se tiče pota, po katerem je prišel morilec, so bili splošno edini. Alkoven je imel steklena vrata, ki so vodila na majhen balkon. Po tem potu je brezdvomno morilec vdrl in zopet odšel. Dolga plišasta zagrinjala, ki so bila ves večer nekoliko odgrnjena, so bila popolnoma zagrnjena, ko so zasledili umor. To je bilo gotovo sumljivo. Toda vprašanje bi se moglo z lahkoto razloziti. Če je kdo prišel čez balkon v alkoven, tedaj so morale biti v sregu sledi. Gospod Ramsdell je šel ven, da bi si to ogledal. Kmalu se je moral vrniti.

(Dalje prihodnjij.)

naše poslaništvo 40 vojakov z enim častnikom in 6 policijskih komisarjev. Poslaništvo, kakor tudi vse sosednje ulice so zastražili vojaki. Na meetingu, ki je bil očitno inspiriran po romunski vladi, je bilo mnogo govornikov, ki so govorili proti Srbiji. Množica je klicala: „Dol s S-bi, ki pozablajo naše pomoči!“ Manjši del manifestantov je prišel pred poslaništvo, toda vojaki so ga odpodili.

Nemški protipredlogi. LDU. Lyon, 28. maja. (Brezžično.) Poslanica z nemškimi protipredlogi, ki bo izročena aliirancem v sredo ali najkasneje v četrtek, je sestavljena v nemškem, francoskem in angleškem jeziku in obsega skupno približno 500 strani. Besedilo mirovnihih preliminariev, katere so izročili zavezniki 7. t. m. nemškimi delegatom, je bilo sestavljeno v francoskem in angleškem jeziku in je obsegalo 410 strani.

Nemški izvedenci končali svoje delo. LDU Lyon, 28. maja. (Brezžično.) Ugleđen del nemškega delegacijskega osebja zapusti nočoj Versailles in se povrne v Berlin. Med njimi bo večina tehničnih izvedencev, ki so svojo nalogo dovršili, strojepiscev in nekateri časnikarji. Skupno odpotuje 50 do 60 oseb.

Izročitev pogodbe Avstriji. LDU. Lyon, 28. maja. (Brezžično.) Svet četvorice je sklenil, da bo izročal nemško-avstrijski delegaciji poglavje za poglavjem mirovne pogodbe. Razprave med finančialnimi zastopniki entente in onimi avstrijske delegacije, so se včeraj nadaljevale in nanašale na preskrbo z živili Avstrije.

LDU. Lyon, 28. maja. (Brezžično.) Prvi del mirovnihih pogojev, določenih Nemški Avstriji, bo izroččen njenim zastopnikom v St. Germainu koncem tega tedna.

Svet četvorice. LDU. Lyon, 28. maja. (Brezžično.) Načelniki amerikske, angleške, italijanske in francoske vlade so se sestali v torek zjutraj in nadaljevali razpravo o vojaških, teritorialnih in finančialnih pogojih, ki naj se določijo v mirovni pogodbi z Avstrijo. Popoldne so nadaljevali razpravo z ministri za zunanje stvari peterih velesil.

Dnevne novice.

Zborovanje zaupnikov mariborske okrajne organizacije JDS se vrši v nedeljo dne 1. junija 1919 ob 10. uri dopoldne v Mariboru, v Narodnem domu. Opozarjamo vse naše zaupnike na to zborovanje. Mariborskim članom se posebnih vabil ni poslalo.

† **Poročnik Ulrik Malič.** V lepi Rožni dolini v vasiči Loče na Koroškem je zagledal leta 1893 luč sveta. Stariši so skrbeli za njegovo boljšo bodočnost, poslali so ga na gimnazijo v Maribor, katero je leta 1915 z dobrim uspehom dovršil. Študije na visoki šoli ni mogel nadaljevati, obleči je moral vojaško suktnjo, katero je nosil do osvobojenja lastne ožje domovine. Dragi Malič! Potrli nas je vest o Tvoji prezgodnji smrti. Tesno nam je pri srcu. Si pač kdaj slutil, da si nam bil tako nad vse mil in drag? Našli smo v Tebi odkritosrčnega, neustrasnega tovariša, ki je tako neizmerno hrepnel po osvoboditvi domačih koroških krajev, kamor je prihrumela divja nemška druhal. Občudovali smo Tvojo brezkončno ljubezen do nesrečne Tvoje Koroške, ko smo poslušali Tvoje pripovedovanje, ko so Ti bile besede srda in klic po maščevanju. Vedeli smo pač, da ne ostaneš samo pri plakanju in da bo sledilo tudi dejanje. Enkrat že ujet od Nemcev, se Ti je posrečil drzen, muke poln pobeg, došel si spet v Maribor, nastopil takoj službo pri mar. pešpolku, branil z hrabro tretjo stotnijo ogroženo mejo pri Marbeku, na Kaplji, se bil v trudapolnih dneh pri Velikovcu. Huni-nemška druhalij je spet poplavila rojstno deželo in hitel si jo braniti, vnovič in zadnjokrat. Dohitela Te je v hudih bojih pri Dravogradu smrt, poslovil si se od nas vseh. Saj si še pri nas in gledaš osvobojenje Tvojega Korošana. Strta Ti je vsaka moč, pokazal pa si, kako zlata vredna je domača gruda, daroval si za isto vse — komaj začeto življenje. Vsi

drugi hitijo k cilju Tvojega dolgega hrepenenja, osveta jim daje podvojeno moč, nisi se žrtvoval zastoj, ljubil si naše vojake, kakor oni Tebe. Dragi Ulrik! Rahlja Ti zemljica v rešeni domovini! Videti Te moremo nikdar več, v spominu nam pa ostaneš vedno, vedno...!

Dramatično društvo v Mariboru je uverjeno, da bo v slovenskem Mariboru treba stalnega slovenskega gledališča. Naravno se more to slovensko gledališče razviti le iz tačasnega dramatičnega društva. Da pa se to čim prej omogoči, je v prvi vrsti potrebna izdatna glavica. Začasni dohodki so preskromni, da bi v doglednem času udeležili to željo; zlasti število (pravih) podpornih članov je razmeroma preneznatno. Dramatično društvo prosi zato vse svoje prijateljice ni prijatelje, ter apeluje na njih zavednost, da se blagovolijo saj kot redni podporni člani priglasiti. Članarina znaša mesečno 1 krono.

Zveza jugoslovanskih železničarjev, podružnica Maribor priredi v nedeljo dne 1. junija ob 11. uri dop. v Ptuj v prostorih Narodnega doma 1 nadstrop. društven sestane s sledečim dnevnim redom: 1. Poročila o društvenem položaju, 2. slučajnosti. Člani udeležite se polnoštevilno.

Zveza podružnic slovenske kmetijske družbe za ormoški okraj priredi v nedeljo dne 15. t. m. ob 9. uri v gostilni g. Skorčič v Ormožu zborovanje vinogradnikov, pri katerem se bodo obravnavale razne za vinogradnike zelo važne zadeve. Vsi člani vinogradniki omenjenih podružnic se na to vojno zborovanje vabijo.

Za naše ranjence! Apeliramo na rodoljubna srca, da darujejo za naše ranjence, ki se nahajajo v tukajšnjih bolnišnicah cigarete, tobak, časopise in knjige. Bis dat, qui cito dat! — Darove sprejema štacijsko poveljstvo v Mariboru.

Zaprla se je gostilna Karoline Sparovitz omož. Welle v Cirkriči, ker so se v njej zbirali nemški hujskači, tihotapci in vojaki-ubežniki.

Odslovljeni iz službe so na podlagi naredbе deželne vlade: Dr. Karl Thalmann in dr. Oskar Filafferro, primarija javne bolnice v Mariboru in dr. Edvard Golitsch, primarij javne bolnice v Celju in sicer dr. Thalmann z 1. julijem, dr. Filafferro in dr. Golitsch pa z 1. junijem 1919. Dr. Thalmann je znamenit kirurg in žal nam je, da se ni našlo poti, da bi ostal. Upamo, da dobimo vsaj njemu enakega naslednika.

Prah na mariborskih cestah. Mariborske ceste so precej prašne. Zjutraj ob sedmih začno pometati pometati ceste, ne da bi škropili. Ni dovolj, da govorimo in pišemo o zdravstvenih vprašanjih našega mesta, marveč moramo to tudi v praksi izvrševati. Vode imamo menda dovolj! Vsled tega priporočamo mero-dajnim krogom, da sempatje nekoliko poškrpe naše ulice in ceste. S tem bodo gotovo koristili in pospešili zdravje naših ljudi.

Za naše ranjence. Te dni prihaja več ranjencev v Maribor. Vožnja jih nedvomno utruje. Ko pridejo na kolodvor v Maribor, morajo včasih čakati dalj časa, da se jih porazdeli in odpelje v bolnišnice. Po naših mislih potrebujejo ti ranjenci na kolodvoru majhnega krepčila. Naloga našega slovenskega ženstva je, da stopi takoj v akcijo in nekoliko olajša tem osvoboditeljem našega Korotana njihov položaj.

Naša Koroška. Ni še mesec dni, ko je podivjana nemška nedisciplinirana soldateska udrja v našo slovensko Koroško. Ropala in morila je. Ni je slovenske hiše na Koroškem, kamor niso prišle te roparske tolpe ter uničile vse, kar so dosegle. Naše ljudi so odvajali v zapore, jih obešali in streljali... Naša slovenska Koroška je bila pred razsulom. Toda ne samo to, obstajala je nevarnost, da vdoro te roparske tolpe v našo Štajersko uničijo delo našega kmetovalca uničijo delo in trud našega naroda, ki si je tekom stoletij ustvaril domovino. Naš jugoslovanski narod se je zavedal nevarnosti, ki pretila naši domovini, našemu narodu — in vstali so njegovi junaki, ki bodo osvobodili naš Korotan nemškega jarma.

Jugoslovanski polk v Sibiriji. Meseca januarja 1918 se je v Sibiriji formiral jugoslovanski polk, ki ga tvorijo bivši avstro-ogrski

vojaki Jugoslovani. Po preteku treh mesecev je štel okrog 1400 mož. Med temi je dve petini Slovencev, dve petini Hrvatov in ena petina Srbov. Poveljnik tega polka je podpolkovnik Vladimirovič Rukavina. Pri polku je okrog 120 častnikov in častniških aspirantov. Ker se ne prestando množiti število novih prijaj, je računati s tem, da je v zadnjem polletju število jugoslovanskih prostovoljcev naraslo že na 5000 do 8000 mož, iz katerih bo mogoče sedaj formirati tri ali štiri polke. Vsi ti jugoslovanski dobrovoljski polki so v organični zvezi s češko-slovaško armado v Sibiriji. Jugoslovanske dobrovoljske oddelke financirajo v prvi vrsti Francozi, pa tudi ostali zavezniki. Politično predstaviteljstvo je: Jugoslovanska komisija v Jekaterinburgu.

Poročnik Ulrik Malič padel. Pred par dnevi je padel poročnik Ulrik Malič blizu Spodnjega Dravograda. Kakor pripovedujejo ranjenci, ga je ustrelila neka Nemka.

„Jugoslovanska mučenika Zrinski in Frankopan“ se zove brošurica, ki jo je izdala Tiskovna zadruga v Mariboru. Spisal jo je profesor Matija Pirc. Cena 1 K. Manj kot 10 iztisov se ne pošilja. Brošurica je posebno pripravna za šolsko mladino. Vsebinska brošurica je zanimiva: izvor Zrinskih in Frankopanov, zarota, usoda zadnjih Zrinskih in Frankopanov ter prevoz zemeljskih ostankov Zrinskega in Frankopana v domovino. Brošurico toplo priporočamo.

Imenik porotnikov za drugo redno zasedanje mariborske porote, ki se začne 11. junija t. l. Glavni porotniki: Jožef Robič, posestnik v Gradiški; Jakob Florjančič, kmet pri Sv. Miklavžu, okraj Maribor; Alojz Kren, posestnik na Plaču; Alojz Seršen, trgovec in gostilničar v Veržeju; Josip Waldhuber, posestnik na Špičniku; Jakob Kumer, posestnik na Bišeckem vrhu; Fran Rajh, posestnik v Bistrici pri Limbušu; Alojz Paluc, posestnik v Spodnjem Dupleku; Anton Zemljič, trgovec pri Sv. Lenartu v Slov. Gor.; Josip Hojšek, veleposestnik v Cigonci; Miha Brumen, posestnik in kovač pri Sv. Martinu pri Vurbergu; Mihael Serne, trgovec v Rušah; Fran Verbič, posestnik pri Sv. Petru pri Mariboru; Simon Prešern, posestnik v Poljčanah; Maks Loh, trgovec v Slivnici; Ivan Goričan, posestnik na Linžatu; Janez Lampi, posestnik v Dragučovi; Ivan Kričej, posestnik v Vuzenici; Peter Mravljak, trgovec in veleposestnik v Vuhredu; Anton Turin, posestnik v Hrastovcu pri Studenicah; Viktor Kukovec, posestnik in lastnik mlina v Ljutomeru; Matet Murko, posestnik v Gornji Pristovi; Ferdo Herzog, trgovec v Ljutomeru; Karol Gornik, posestnik v Selnici ob Muri; Fran Puconja, trgovec in posestnik v Križevcih; Anton Dopler, posestnik in gostilničar v Selnici ob Dravi; Filip Galunder, kmet pri Sv. Križu nad Mariborom; Ivan Živko, posestnik v Koreni; Matija Masten, kmet v Pešencih pri Ormožu; Fran Rojko, posestnik v Sp. Hočah; Aleksander Hojnik, veleposestnik in trgovec na Ranci; Ivan Veršič, kmet pri Sv. Marku pri Ptuj; Jakob Murkovič, posestnik, Murski vrh—Zasadi; Rafael Lesjak, kmet v Loki; Jakob Škorjanec, posestnik v Središču; Vid Burg, posestnik v Jurovcih. Nadomestni porotniki: Ivan Bregar, hišni posestnik; Josip Baumgartner, strojevodja v p.; Anton Birg-mayer, trgovec; Ivan Rojko, gostilničar; Leop. Barta, trgovec; Josip Ratzek, dimnikar; Josip Wittek, trgovec; Hugo Ihl, trgovec in Peter Trutschl, trgovec s premogom, vsi v Mariboru.

Mariborsko okrožno sodišče sprejme takoj pomožne pisarniške moči. V računstvu izvežbani imajo prednost. Zglasiti se je v predsedstveni pisarni.

Državna posredovalnica za delo podružnica za Maribor in okolico. V preteklem tednu (od 19. maja do 24. maja) je iskalo delo 100 moških in 49 ženskih delavnih moči. Delodajalci so iskali 39 moških in 19 ženskih delavnih moči. Posredovanj se je izvršilo 29. Od 22. februarja 1919 do 24. maja 1919 je iskalo delo 1536 delavnih moči, delodajalci so pa iskali 1602 delavcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 202. Delo iščejo pis. moči (71), trg. sotrudniki in prodajalke (75), nata-

karji in natakarike (19), ekonomski in oskrbniki (42), železostrug. in kovači (39), mehaniki in elektrotehni. (28), krojači, šivilje in čevljarji (12), kuharice, sluškinje, sobarice (67) itd. V delo pa sprejme posredovalnica pis. vodje (3), pisarn. moči (3), stenografe (3), čevlj. pomočn. (12), mizarje, tesarje, žagarje (24), težake, hlapce, viničarje (98), opekarske delavce in delavke (55), sluškinje, kuharice (29) itd.

Podpisujte drž. posojilo!

Zadnje vesti.

(Posebna telefonska in brzajavna poročila „Mariborskemu delavcu“).

Mažari niso zasedli Košic.

LDU. Bratislava, 29. maja. (ČTU). Vest, ki jo prinašajo dunajski listi, češ da so Mažari zasedli Košice, je izmišljena.

Demisija čeških ministrov ni bila sprejeta.

LDU. Praga, 28. maja. (ČTU). Predsednik Masaryk demisije ministrov Rašina in Stranskega ni sprejel.

Vprašanje Reke rešeno.

LDU. Paris, 28. maja. Teritorijalno vprašanje Reke je rešeno. Gospodarsko vprašanje tega mesta še ni končno veljavno določeno.

Črnogorski princ Danilo v Milanu.

LDU. Lugano, 29. maja. Črnogorski princ Danilo in njegova soproga sta dospela iz Francije v Milan.

Nemci se pripravljajo v Gor. Šleziji.

LDU. Moravska Ostrava, 29. maja. Kakor poročajo poznanjski listi, so Nemci v Gornji Šleziji koncentrirali 100.000 vojakov in hočejo Gornjo Šlezijo proglasiti za republiko, ako nemška vlada podpiše mir.

Antanta izkrcava v Gdanskem.

LDU. Gdansk, 29. maja. V Gdansk je dospela eskadra ameriških in angleških ladij ter izkrcala posadko. Brodovna demonstracija naj Nemcem predoči odločen namen entente, ako Nemci ne podpišejo mirovne pogodbe. Z istim namenom je ententa poslala ladije v Hamburg. Vojaška atašeja angleškega in ameriškega poslanstva v Varšavi sta odpotovala v Gdansk, da pripravita izkrcanje ententnih čet.

FRANC ŠKET

sedlar in lakirnik za vozove

Maribor, Cvetlična ul. 9

se priporoča za
vsa taka dela.

Agitirajte za „Mariborskega Delavca“ in med prijatelji našega tiska za „Tiskovno zadrugo“ v Mariboru.

Razne novice.

Abrahamov hrast v dolini Mambre. Skoz ves stari vek je užival velik ugled mogočni hrast v dolini Mambre, pod katerim je stalo Abrahamovo bivališče, v katerem je po svetopisemskem poročilu pogostil Abraham Boga samega in dva angela, ki so prišli na vroč poletenski dan k njemu v postajah tujcev. Še za cesarja Konstantina Velikega, torej v četrtem stoletju po Kr. r., so romali k rečenemu hrastu kristjani in pogani. Hrast je stal približno tri kilometre daleč od mesta Hebrona na cesti, ki je držala v Jeruzalem. Cesar Konstantin je postavil blizu njega hram Gospodov na čast presveti Trojici, čigar razvaline se še dandanes v dijo. Arabci imenujejo to mesto Ramath el Chalil (brdo prijatelja Božjega, namreč Abrahama), židje pa »Abrahamov dom«. Onega prvotnega hrasta danes seveda ni videti več, ali današnji orjaški hrast je vsekako njegov potomec in se prištevja k najstarejšim in najkrasnejšim drevesom Svete dežele. Deblo meri sedem, krona pa 85 metrov v obsegu in stoji sredi kamenite ograje. Zdaj je hrast ruska last, ki imajo v tem kraju svoj hospic ali poslopje za prenočišče.

Razglas

o zunanji označbi obrtovališč.

Po naročilih obrtnega reda mora biti vsako obrtovališče na zunanaj primerno označeno in sicer z imenom lastnika in z označbo obrti.

Ti napisi so v Mariboru zelo pomanjkljivi; vsled tega tem potom opozarjam obrtnike, da si najdalje do 30. junija t. l. preskrbe na svojih obrtovališčih pravilne nove napise, ki morajo biti, ker so uradno in postavno zahtevani, pisani v uradnem jeziku, to je v slovenščini oziroma srbo-hrvaščini. Prepovedana pa je označba obrtovališča v nemškem jeziku in pozivljam obrtnike, ki imajo še nemške napise, da si puste do najkasnije 30. junija t. l. napraviti v pravilni slovenščini ali srbo-hrvaščini pisane zunanje napise. Pri tej priliki priporočam obrtnikom, da pregledajo krstne liste svojih dedov in ne pačijo svojih rodbinskih imen z nepotrebnimi »itsch-i« in »egg-i«.

Proti obrtnikom, ki bi se določilom tega razglaša ne pokorili, bo mestni magistrat najstrožje postopal.

Mestni magistrat Maribor, dne 30. maja 1919.

Vladni komisar:
Dr. Pfeifer, s. r.

Resna
ženitna ponudba.

30 letni čevljarški mojster s dobro idočim obrtom želi se seznaniti s gospodično od 18 do 24 let, s večjim premoženjem. In kot dobro več v poljedelstvu bi se tudi priženil. Resne ponudbe s sliko, koja se resnično vrne pod »Lepa priloznost 200« na upravnishvo lista. 3-1

I. Mariborski bioskop

Tegetthoffova cesta.

Največje in najimunitnejše kino-podjetje v Jugoslaviji.

Od sobote 31. maja do 3. junija 1919:

Fern Andra pride!

Življenja trnjeva pot

Igrokaz v 5 dejanjih.

V glavni ulogi **Fern Andra.**

Skušnja k zakonski sreči

Šaloigra z LIO LEV

Wilsonova domovina

Po naravi

Predstave se vrše vsaki dan ob 18. in 20. uri, v nedeljah in praznikih ob 1/2. 15., 16., 18. in 20. uri zvečer.

Preselitev trgovine!

Naznanjam, da preložim svojo trgovino s papirnim blagom in šolskimi potrebščinami v Mariboru dne 1. junija t. l. iz Gosposke ulice št. 33 v

Gosposko ulico št. 17

(nasproti Edmund Schmidovi ulici, prej Poštni ulici).

Hvaležna na dosednji prijaznosti vseh mojih cenjenih odjemalcev priporočam v obče svojo na novem mestu povečano in spopolnjeno podjetje v vseh pisalnih in risalnih potrebščinah za šole, urade, trgovine, obrti, za domačo in zasebno porabo; takisto s vsakovrstnim drugim papirnim blagom, z nazornimi dopisnicami, s svalčičnim papirjem in cevki, z narodnimi znaki itd. itd. v mogoče najboljši kakovosti. Vedno se bom trudila opravičenim željam cenjenega občinstva ustreči ter prosim obilne naklonjenosti.

Z odličnim spoštovanjem

Ivanka Weixl.

V Mariboru, v maju 1919.

Občni zbor

Glavne hranilnice in posojilnice Slov. gor. r. z. z. n.
z. v Št. Lenartu

se vrši

dne 4. junija 1919 ob 16. uri
popoldne v posojilniški pisarni

s sledečim vspeedom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Pregled in odobrenje računskega zaključka za leto 1918.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

MALA OZNANILA.

Mizarske pomočnike sprejme mizarski mojster Novak na Tegetthoffovem trgu 3. 3-2

Učenka se sprejme v pleterni Valburge O m a n, Maribor, Šolska ulica št. 4. Hrana v hiši. 5-2

Dobro motorno kolo se proda. Ogleđa branski vojašnici, obj. II, 1. nadstr., soba 42. Pisma na ekspozituro Mar. p. p. Maribor, Melje. 2-1

Vojaško oskrbovatišče v Mariboru kupi večjo množino

trdega in mehkega lesu

za kurjavo po jako ugodnih cenah. Ponudniki naj se osebno ali pismeno obrnejo direktno na vojaško oskrbovatišče, Eisenstrasse 16. 2-2

Svoji k svojim!

Otvoritev gostilne.

Naznanjam, da sem vzel v najem gostilno gosp. Marčiča

v Mlinski ulici št. 15

(prej Schoschtaritsch)

kjer bom postregel s pristno domačo kapljico, toplimi in mrzlimi jedili.

Priporočam se v obilen obisk.

Horvat Simon.

Sert Ferdo

importna in eksportna trgovina

Maribor, Koroška cesta št. 21

prodaja po nizki ceni: 5-2

00 moko
krušno moko
kuruzno moko
kuruzni zдроб
pšenične otrobe
fino toaletno milo
pralno milo
ocet (jesih)
krema za čevlje
slivovko

Kupim vsako množino

rezanega, otesanega in okroglega smrekovega in jelkega lesa. Ponudbe na trvdko 14-10

Drago Kobi

Maribor, Franca Jožefa cesta 15.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru

Delniška glavnica 15.000.000 K

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fond nad 4.000.000 K

Poslovalnica avstrijske razredne loterije

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice, tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Rentni davek plača banka sama.
Kupuje in prodaja devize, valute, vrednostne papirje itd., eskontira menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja čelke, nakaznice in akreditive.
Daje trgovske kredite pod ugodnimi pogoji in predjme na vrednostne papirje in blago.
Izvršuje borzna naročila najkulantnije.